

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/248/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0020203467
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:0020203467.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Moniky Gécióvej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletú S. Š. nar. XX.X.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce dieťaťa rodičov: Š. Š. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v Y. č. XX zastúpeného JUDr. Petrom Gdovinom advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom na X. ul. č. XXX v F. a P. Š. nar. X.XX.XXXX bývajúcej v X. č. XX v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce z 24.8.2020 č.k. 23P/129/2020-19 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

Ukladá rodičom maloletej Š. Š. a K. Š. povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach po dobu štyroch mesiacov.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia ktorým žiadal, aby súd neodkladným opatrením upravil styk otca s maloletou S. tak, že je oprávnený stretávať sa s maloletou dcérou každý párny týždeň v mesiaci v čase od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod bez prítomnosti matky s tým, že otec si dcéru prevezme v mieste ich bydliska a na tom istom mieste ju matke odovzdá. Matka je povinná maloletú dcéru na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť a odovzdať.

2. Uzavrel, že neodkladné opatrenie týkajúce sa maloletého dieťaťa možno nariadiť vtedy, ak je daná potreba chrániť život a zdravie dieťaťa, resp. dôležitý záujem dieťaťa, resp. dôležitý záujem rodiča vo vzťahu k dieťaťu. V danom prípade, v čase rozhodovania súdu súd takúto naliehavú potrebu nezistil. Je evidentné z tvrdení otca i matky, že rodičia si robia vzájomné prieky, dochádza k vyhroteným situáciám, ktorých svedkom je maloleté dieťa, ktoré citlivo vníma rodičovský konflikt. Rodičia sa nechcú a nevedia dohodnúť na styku otca s maloletou, avšak to automaticky nezakladá povinnosť súdu zasiahnuť do rodičovského konfliktu nariadením neodkladného opatrenia o úprave styku rodiča s dieťaťom bez vykonania dokazovania, bez preukazovania aká forma styku a aký rozsah styku rodiča s dieťaťom je v najlepšom záujme dieťaťa. Otec sa mylne domnieva, že pri konflikte medzi rodičmi, pri neochote rodičov dohodnúť sa na styku rodiča s dieťaťom, je daná automaticky potreba neodkladnej ingerencie súdu za účelom ochrany práva rodiča na styk s dieťaťom. Účelom rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení, ktoré rieši maloleté dieťa, nie je taká úprava styku, ktorá by nahrádzala rozhodnutie súdu vo veci samej. Až po riadnom a úplnom vykonaní dokazovania vo veci samej možno komplexne upraviť všetky otázky súvisiace s výkonom rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vrátane úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom. Všetkými skutočnosťami, ktoré majú vplyv na otázku úpravy styku rodiča s dieťaťom, sa bude súd zaoberať v konaní vo veci samej, v danom prípade v konaní o rozvod

manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvoze k mal. S., ktoré prebieha na konajúcom súde pod sp. zn. 15P/120/2020.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Napadnuté uznesenie považuje za nesprávne, nedostatočne odôvodnené a preto nepreskúmateľné. Uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie nesprávne zistil skutočný stav veci. Odvolanie odôvodňoval tým, že súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení skonštatoval, že jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné zamietnuť, pričom uvádza, že neodkladné opatrenie týkajúce sa maloletého dieťaťa možno nariadiť vtedy, ak je daná potreba chrániť život a zdravie dieťaťa, resp. dôležitý záujem dieťaťa, resp. dôležitý záujem rodiča vo vzťahu k dieťaťu. Aj napriek skutočnostiam uvedeným v návrhu súd dospel k názoru, že naliehavá potreba v tomto prípade v čase rozhodovania nebola. S týmto názorom súdu sa však nie je možné stotožniť najmä preto, že on nemá žiadnu možnosť stretávať sa so svojou dcérou, vídať ju a tráviť s ňou voľný čas a to aj napriek tomu, že sa už dlhšiu dobu zdržiava na Slovensku a mieni tu zotrvať natrvalo. Matka mu úplne znemožňuje styk s jeho dcérou a aj napriek tomu sa v tomto prípade súdu javí, že neexistuje dôležitý záujem rodiča vo vzťahu k dieťaťu. Je pravdou, ako správne skonštatoval súd, že si rodičia robia vzájomné prieky, no tieto sú zapríčinené výlučne matkou maloletej, ktorá nielen že jeho nepriamo vyhodila zo spoločného domu, ale dokonca si do tohto domu nasťahovala nového partnera a jemu znemožňuje prístup do domu, výstavbu ktorého sám financoval. Vzájomnými priekmi je možné chápať prieky, ktorými sa mu matka maloletej snaží rôznymi spôsobmi ublížiť a odstrihnúť ho od vlastnej dcéry, na ktorej výchove a starostlivosti sa chce aj napriek správaniu matky podieľať. Súd ďalej konštatuje, že sa on mylne domnieva, že pri konflikte medzi rodičmi, pri neochote dohodnúť sa na styku rodiča s dieťaťom je daná automaticky potreba neodkladnej ingerencie súdu za účelom ochrany práva rodiča na styk s dieťaťom, pričom však súd opomína fakt, že aj keď pri neochote dohodnúť sa nie je daná automatická potreba neodkladnej ingerencie súdu. V tomto prípade je objektívne daná potreba predbežnej, bezodkladnej, dočasnej úpravy pomerov rodičov k maloletej dcére, pretože matka, ktorá má maloleté dieťa pri sebe mu nedovoľuje sa s ním stykať a ani s ním dokonca komunikovať. Nie je pravdou tvrdenie súdu, že absentuje ochota rodičov dohodnúť sa na styku rodičov s dieťaťom, nakoľko on mal a neustále má záujem sa na styku so svojou dcérou s matkou maloletej dohodnúť, avšak táto sa k žiadnej dohode neprikláňa a nekomunikuje s ním napriek neustálym snahám z jeho strany. Má za to, že súd rozhodol len na základe ničím nepodložených tvrdení matky, ktoré sa však nezakladajú na pravde a neprihliadol pritom na najlepší záujem dieťaťa a dôležitý záujem rodiča vo vzťahu k dieťaťu, čím mu znemožnil styk s jeho dcérou s prihliadnutím na doterajšie správanie matky, ktorá mu bráni podieľať sa na starostlivosti o maloletú aj inak ako finančne. Tvrdenia matky, že je alkoholik a z toho dôvodu mu znemožňuje vídať jeho dieťa nie sú pravdivé a sú len ďalšou snahou o zabránenie styku s dcérou. Konštatoval, že je objektívne daná potreba predbežnej, bezodkladnej, dočasnej úpravy pomerov rodičov k ich maloletej dcére. Považuje za nevyhnutné, aby sa mohol stretávať s dcérou pravidelne a to aspoň v minimálnom rozsahu, aby nedošlo k odcudzeniu a pretrhnutiu vzájomných citových väzieb. Dôvodnosť neodkladného opatrenia je predovšetkým daná jeho účelom zaistiť stabilitu pomerov účastníkov konania s dôrazom na záujem maloletej dcéry do doby právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvoze. Navrhol, aby odvolací súd vrátil vec súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie, resp. napadnuté uznesenie zmenil a návrhu v celom rozsahu vyhovel.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnuté uznesenie potvrdiť. Uviedla, že otec sa mal. nevenoval a maloletá s otcom komunikovať nechce. Telefonické kontakty otca s maloletou trvajú maximálne 2 minúty nakoľko maloletá sa s ním nemá o čom rozprávať a sťažuje sa, že otec sa jej pýta tie isté otázky. Maloletá má z otca strach pre jeho agresívne správanie, vyhrážky, útoky aj pod vplyvom alkoholu. Žiadala prihliadať na záujem mal. dieťaťa a nevystavovať ju psychickým nátlakom. Naposledy otec videl dcéru 27.9.2020. Od tohto obdobia boli v 10 dňovej karanténe a po jej skončení sa domáhal styku len raz. Poprela tvrdenia otca, že s ním nekomunikuje, pretože mu odpovedá na každú SMS správu a umožnila mu stretnutie s dcérou aj napriek tomu, že ho dcéra odmietala.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a dospel k rovnakému záveru, ako súd prvej inštancie, že v tomto prípade neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s návrhom otca a doposiaľ zistené skutočnosti nepreukazujú naliehavú potrebu okamžitého zásahu súdu, keďže práva a oprávnené záujmy účastníkov konania, predovšetkým maloletého dieťaťa, neboli bezprostredne ohrozené.

9. Odvolací súd konštatuje, že v danom prípade, vychádzajúc aj z vyjadrenia matky nie je návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia dôvodný. Matka vo svojom vyjadrení k návrhu otca uviedla, že s otcom sa nestýka a po rôznych vulgárnych urážkach pred maloletou a vyhrážaní sa podpálením domu, poškodenia osobného motorového vozidla a vykopnutím dverí v prítomnosti maloletej už matka s otcom nekomunikuje. Maloletá ako svedok incidentu, pri ktorom otec búchal na dvere a kričal bola rozrušená, plakala, matka sa rozhodla privolať políciu. Matka uviedla, že maloletej nebráni s otcom v komunikácii po telefóne, no sama maloletá sa s otcom nechce rozprávať. Osobný kontakt otca s maloletou je podľa matky vylúčený z dôvodu, že maloletá sa otca panicky bojí pre jeho agresívne správanie. Otec sa maloletej nevenoval, nehral sa s ňou, netrúvil s ňou čas. K vzťahu maloletej a otca matka uviedla, že maloletá k otcovi nikdy nemala vzťah, za čo si otec môže v podstate sám, pretože keď bol na Slovensku buď nebol doma, alebo ak doma bol, bol opitý, alebo spal a chrápal v inej izbe. Ak sa zobudil a matka ho požiadala, aby sa trochu povenoval dcére, aby ju vzal niekam do prírody, alebo len na dvor, nikdy to nespravil. Matka si myslí, že nie je mysliteľné, aby maloletú taký nezodpovedný a pre maloletú v podstate cudzí človek, alkoholik, mohol ju brávať na styk bez jej prítomnosti. Dcéra podľa matky necíti k otcovi žiadnu otcovskú lásku, má z neho a z jeho správania strach.

10. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. V mimosporových konaniach je umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu ako najširšej kategórie pokrývajúcej záujem štátu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Odvolací súd konštatuje, že každý prípad prerušenia spolužitia rodičov mal. dieťaťa, ktorý je spojený s vymanením maloletého dieťaťa z osobnej starostlivosti jedného z rodičov je dôvodom prakticky bezodkladnej potreby upravenia rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Takáto úprava však musí mať svoje opodstatnenie (porov. ÚS 586/2014). Je potrebné zdôrazniť, že v konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem detí, ktorý nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii svojho výchovného pôsobenia. Posúdenie najlepšieho záujmu mal. dieťaťa je však otázkou právnou nie skutkovou a pre jeho posúdenie je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa, kde z článku 8 ods. 1 vyplýva, že dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahu so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných zväzkov v súlade so zákonom a vylúčením nezákonných zásahov. Tvrdenia otca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia majú význam pre konanie a rozhodnutie vo veci samej, avšak nezdôvodňujú akútnu potrebu ochrany pomerov a odôvodnených záujmov mal. dieťaťa formou ingerencie súdu do pomerov účastníkov. Odvolací súd dodáva, že je potrebné dôsledne rozlíšiť, kedy je na mieste okamžitý zásah súdu odôvodňujúci nariadenie neodkladného opatrenia, a kedy je potrebné vyčkat' na rozhodnutie vo veci samej po vykonaní potrebného dokazovania. Pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej. V prebiehajúcom konaní vo veci samej bude vykonané

riadne dokazovanie, budú náležite zistené všetky rozhodujúce skutočnosti, obaja rodičia budú môcť dostatočne prezentovať svoje návrhy a postoje.

12. Odvolací súd apeluje, že obaja rodičia si musia uvedomiť, že aj keď spolu nežijú, rodičovské práva a povinnosti majú obaja a pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa. Je v záujme mal. S., aby rodičia spolu rozumne a s rešpektom k sebe i k dieťaťu komunikovali ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností, aby budovali vzájomné pozitívne vzťahy a dôveru. Hlavne vo vzťahu k deťom túto skutočnosť netreba podceňovať, pretože vybudovanie zdravých rodinných vzťahov sa stáva pre deti silným motivačným faktorom pri budovaní ich vlastných vzťahov k iným ľuďom v dospelosti. Dôvera je pocit istoty a bezpečia, pri nej sa komunikuje ľahšie a efektívnejšie, vytráca sa napätie. Aby rodičia prejavili pochopenie, pretože niekedy to, čo dieťa cíti ako potrebné, sa môže rodičom zdať ako úplne bezvýznamné. Je potrebné sa však na záujem dieťaťa pozrieť s nadhľadom a pochopiť túžby dieťaťa, ktoré v sebe ukrýva jemné city a srdečné emócie o ktoré sa treba starať. Keď dieťa pocíti, že jeho problémy rodičia nepodceňujú a vážia si ho ako jedinečnú bytosť, vzájomná väzba sa medzi nimi viac upevní. Ak rodičia doprajú dieťaťu prežívať s nimi efektívny a kvalitný vzťah, dávajú mu zároveň do budúcnosti cenný základ pre vytvorenie cieľavedomej a vnútorne vyrovnanej osobnosti.

13. Odvolací súd konštatuje, že vo všeobecnosti platí, že je výlučne vecou navrhovateľa neodkladného opatrenia, aby svoje tvrdenia o osvedčení nároku podložil dostatočnými dôkazmi, z ktorých súd vyvodí závery o prípustnosti a opodstatnenosti takéhoto návrhu. Konštatuje, že na to, aby nezhody medzi rodičmi odôvodňovali potrebu bezodkladnej úpravy pomerov je nevyhnutné, aby ich charakter a intenzita boli natoľko vážne, že ich existencia by priamo ohrozovala realizáciu práv dieťaťa upravených v Dohovore. V odvolaní neboli otcom uvedené žiadne nové skutočnosti ani dôkazy, s ktorými by sa súd prvej inštancie nezaoberal a náležite sa s nimi v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal a ktoré by zároveň mali znamenať iné rozhodnutie vo veci.

14. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, v odôvodnení sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, resp. doplnil na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP.

15. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, avšak považoval za potrebné bezodkladne nariadiť rodičom maloletého dieťaťa povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb pri Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach po dobu štyroch mesiacov za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi vo vzťahu k zabezpečeniu starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré sú poznačené výrazným konfliktom medzi rodičmi manifestovaným aj pred maloletým dieťaťom, ktoré dieťa v dôsledku rozvíjajúcej sa psychiky nie je schopné vo vnútornom prežívaní zvládnuť v dôsledku čoho mu hrozí emočné preťaženie, ktoré môže mať vážne následky na jeho psychike, čo rozhodne nie je v záujme maloletého dieťaťa. Nedostatok slušnej komunikácie medzi rodičmi a kooperácie vo vzťahu k zabezpečeniu starostlivosti o dieťa rezonuje v priebehu celého konania a vyplýva aj z ich vzájomnej komunikácie. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že Referát poradensko - psychologických služieb je samostatnou zložkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zameranou na poskytovanie poradenských a psychologických intervencií vo vzťahu k realizácii výkonu rodičovských práv a povinností za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi navzájom alebo medzi rodičmi a deťmi, psychologickéj pomoci a poradenstva maloletému dieťaťu vo vzťahu k styku s rodičom a pod. v prípade, ak rodičia doposiaľ neboli schopní odstrániť vzájomné negatívne vzťahy, nie sú schopní spolu komunikovať alebo nie sú schopní dieťa patrične usmerňovať a vychovávať k správne postoju k druhému rodičovi (zák. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v platnom znení). Prístup rodičov k nariadenému odbornému poradenstvu, ako aj jeho výsledky budú mať význam aj pre rozhodnutie vo veci samej.

16. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).